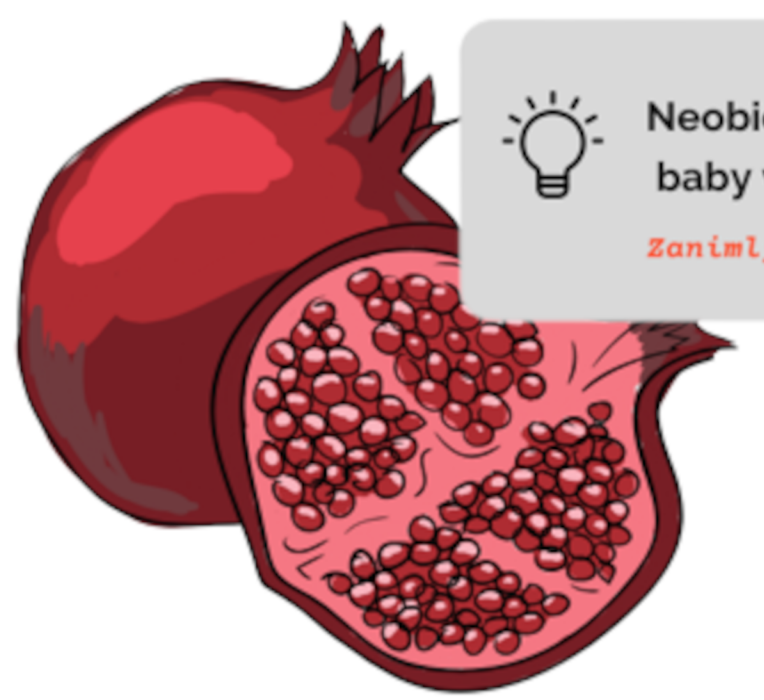

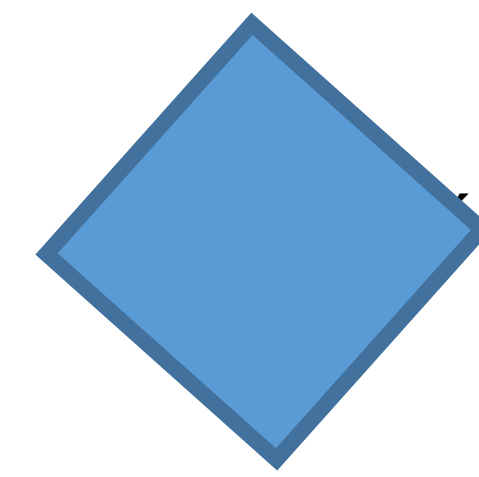

Neobična imena vjetrova: liječnik, baby vjetar, plaksun, bijeli schwal..

Zanimljiva činjenica

ŠTO JE VJETAR?

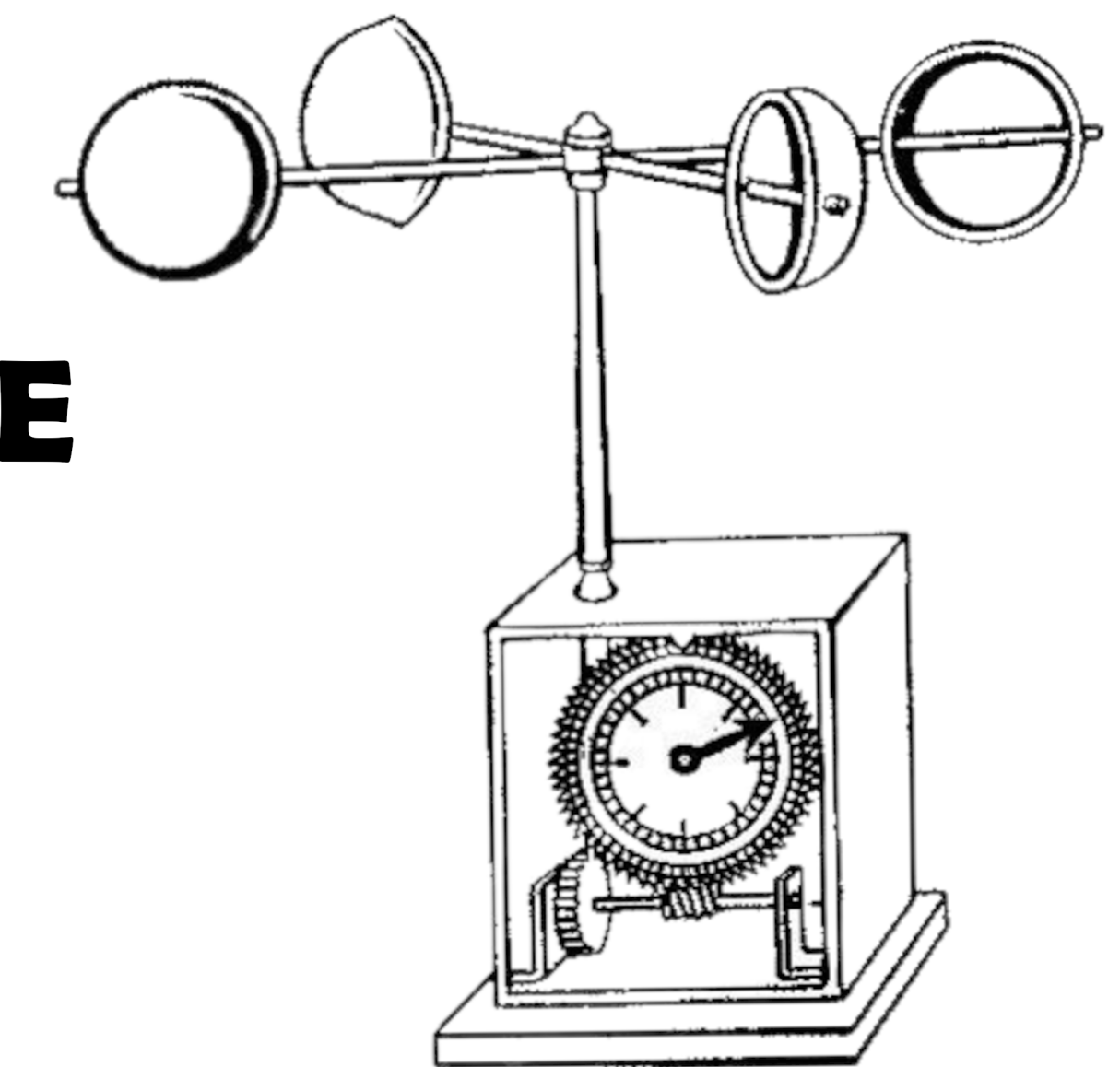
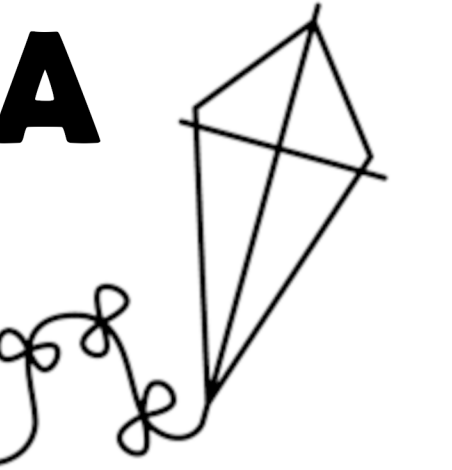
VJETAR

Pretežno vodoravno strujanje zraka, određeno smjerom (stranom svijeta odakle vjetar puše) i brzinom, tj. jakošću. Ne možemo ga vidjeti niti uhvatiti, ali možemo osjetiti njegovu snagu. Dovoljno je jak da nosi jedrenjake preko oceana i iščupa ogromna stabla sa zemlje. Pri tlu je u umjerenim širinama često bezvjetreno stanje, tj. tišina, no u uvjetima velikih razlika tlaka, kao u uraganima, tornadima i tropskim ciklonima, brzina vjetra može dosegnuti vrijednosti i od više stotina kilometara na sat.

Skeniraj QR kod!

LJUDSKA UPOTREBA VJETRA

Slika prikazuje anemometar.

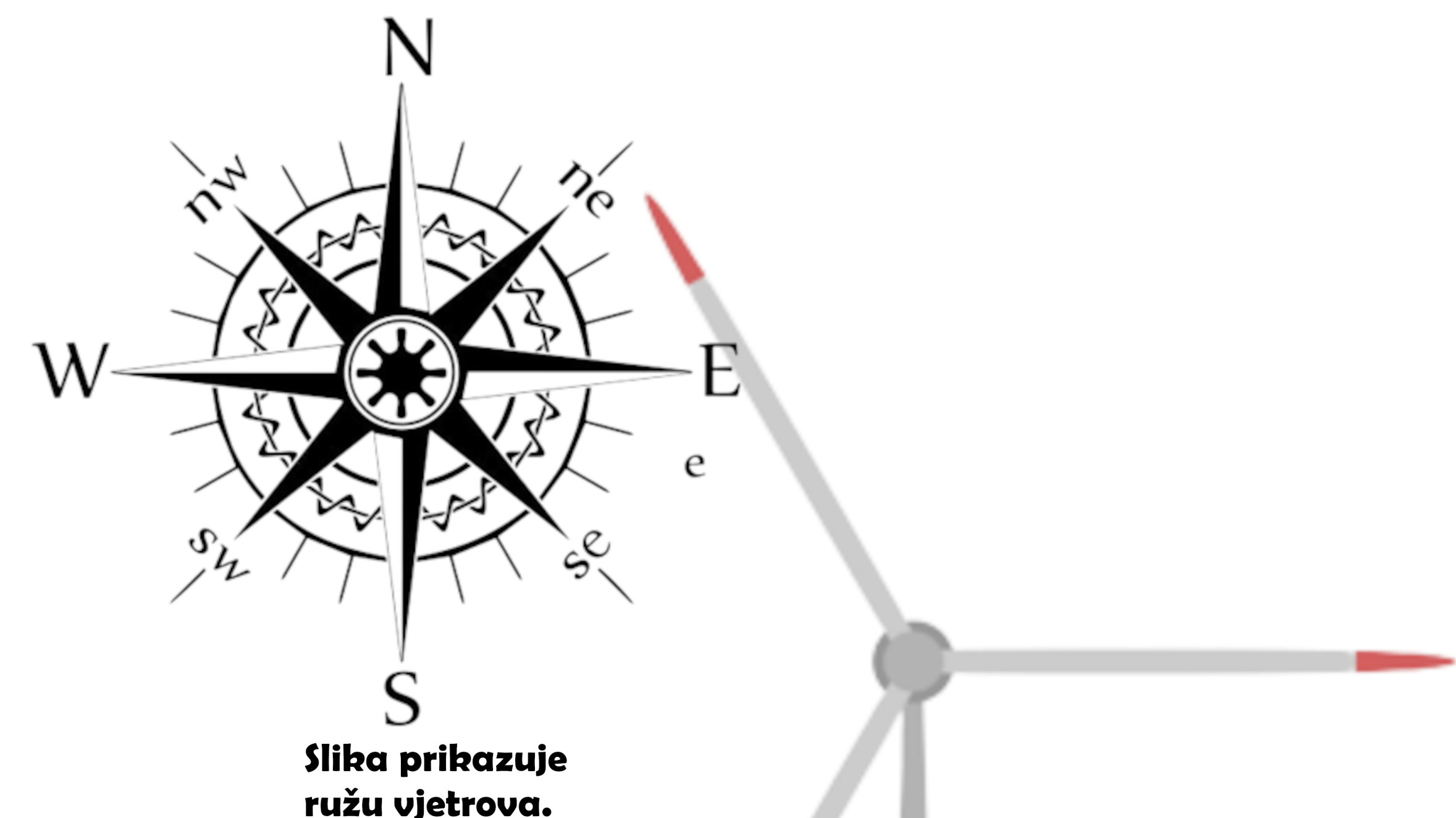
MJERENJE BRZINE VJETRA:

Brzina vjetra mjeri se pomoću anemometra, posebnog uređaja koji bilježi kretanje zračnih struja. Zahvaljujući dizajnerskim značajkama, on je u stanju odrediti kojom se brzinom kreću. Postoji nekoliko vrsta: šalice, lopatica, toplinski i ultrazvučni. Svaka vrsta anemometra koristi se na određenom području.

Također, mjerimo pomoću Beaufortove ljestvice, ljestvica za procjenjivanje jakosti vjetra prema učincima na kopnu ili prema stanju morske površin. Danas služi za ocjenu jakosti vjetra na mjestima gdje nema instrumenata za mjerenje brzine vjetra.

Snaga tornada mjeri se prema Fujita ljestvici, a uragani se mjere pomoću Saffir-Simpsonove ljestvice.

Slika prikazuje ružu vjetrova.

Zemlju dijelimo na nekoliko zona vjetrova. Ukoliko želiš saznati koliko skeniraj QR kod :)

Najjači vjetrovi na svijetu su zabilježeni na rtu Denis. Ondje ima 340 olujnih dana u godini.

Vjetar može imati brzinu do 400 km/h. Najjači do sada je postigao brzinu od 371 km/h.

Najvjetrovitiji planet je Neptun. Drugi po redu je Saturn.

Znaš li da te sarma može otpuhati? Šarma je snažan vjetar koji puše oko otoka Olkhona. Prosječna brzina iznosi 144 km/h, a u udarima može dosegnuti 216 km/h.

U zvijezđu Chanterelle je planet HD 189733 A b, gdje su zabilježeni najbrži vjetrovi od 2 km/s. Zbog sastava planete, stakleni fragmenti lete iznad površine.

JESI LI ZNAO?

Najpoznatije biljke koje se šire zahvaljujući vjetru su maslačak, javor i šipak.

Zanimljiva činjenica

NASTANAK VJETRA

Posljedica djelovanja više faktora:

1

RAZLIKE TLAKA IZMEĐU DVAJU PODRUČJA

vjetar struji od područja višega tlaka prema području nižega tlaka i to je jači što je ta razlika veća

2

ZEMLJINE ROTACIJE

3

CORIOLISOVE SILE

vjetar zbog njezina djelovanja na sjevernoj polutki skreće u desno, na južnoj u lijevo

4

CENTRIFUGALNE SILE KADA SU PUTANJE ČESTICA ZRAKA ZAKRIVLJENE

5

SILE TRENJA S PODLOGOM

VRSTE VJETROVA:

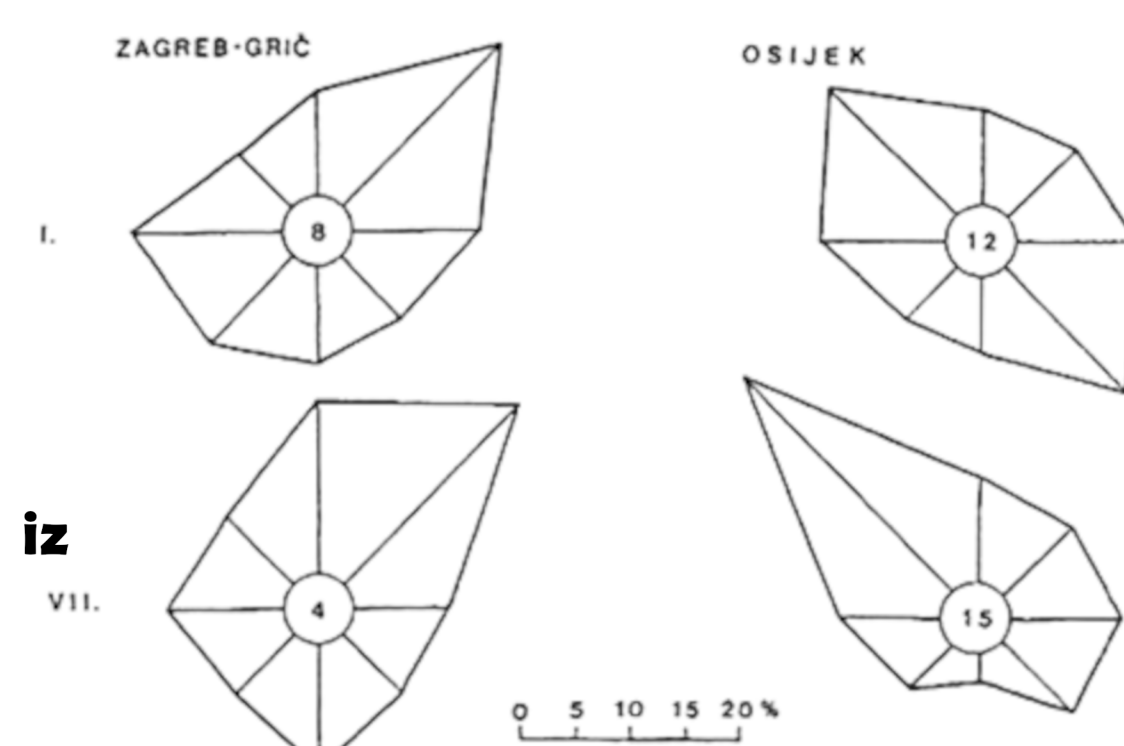
Karakteristična imena vjetrova sačuvana od davnina:

- u primorju: bura, garbin, jugo, levant, maestral, oštro, pulenat, tramontan
- a na kontinentu: košava, sjeverac i dr.

Režim vjetra na nekome mjestu može se grafički prikazati s pomoću ruže vjetrova. Ruža vjetrova je grafički prikaz režima vjetra na nekome mjestu, najčešće se prikazuje u zvjezdastom dijagramu.

Prema jakosti vjetrovi se nazivaju: tišina (kad nema vjetra), lahor, povjetarac, slab vjetar, umjeren vjetar, jak vjetar, olujni vjetar, orkanski vjetar i orkan.

Periodični vjetar se pojavljuje u pravilnim razmacima i/ili pravilno mijenja smjer i brzinu, period mu je 24 sata ili jedna godina.

Primjer ruža vjetrova, srednjaci iz razdoblja 1949. - 1958.